

5.3. Det foreslås, at bestyrelsen uden fondsmyndighedens tilladelse skal kunne uddele aktiver svarende til nettokursgevinsterne af den bundne kapital. Forslaget indebærer, at der jævnligt vil opstå behov for at frigive aktiver, der hører til den bundne kapital, og som derfor er forbudspåtegnete, jf. ovenfor i pkt. 4.2. Formålet med forbudspåtegningen er at sikre, at der ikke disponeres uretmæssigt over den bundne kapital, og Justitsministeriet har derfor overvejet, på hvilken måde man bedst kan sikre, at en bestyrelse ikke kræver flere aktiver frigivet, end hvad der svarer til årets nettokursgevinster.

Nogle fonde har samtlige bundne aktiver opbevaret i en godkendt forvaltningsafdeling i et pengeinstitut, og i disse tilfælde vil det efter det for Justitsministeriet oplyste være forholdsvis enkelt for forvaltningsafdelingen at kontrollere bestyrelsens oplysninger om størrelsen af årets nettokursgevinster. Et stort antal fonde har imidlertid aktiverne, eventuelt nogle af aktiverne, opbevaret andre steder, og i disse tilfælde vil det ikke uden en omfattende sagsbehandling – som fondene i givet fald måtte betale for – være muligt for fondsmyndigheden eller det enkelte depotsted at foretage en sådan kontrol af bestyrelsens oplysninger. Udover de godkendte forvaltningsafdelinger laver de mest benyttede depotsteder, som f.eks. realkreditinstitutter, i dag ikke regnskabsmæssige opgørelser for fondene, fordi depotstederne ikke er i besiddelse af de fornødne oplysninger. Det bemærkes i den forbindelse, at nettokursgevinster af bundne aktiver ikke vil fremgå af fondes selvangivelser som en særskilt post.

På den baggrund og i lyset af den omfattende afbureaukratisering af fondslovgivningen, som er trådt i kraft den 1. januar 1992, jf. lov nr. 350 af 6. juni 1991, har Justitsministeriet ikke fundet det hensigtsmæssigt at udforme ordningen sådan, at frigivelse af bundne aktiver forudsætter, at fondsmyndigheden eller depotstedet forinden foretager en bilagskontrol.

Depotstedet skal således efter forslaget frigive forbudspåtegnede aktiver på grundlag af bestyrelsens (skriftlige) anmodning herom.

Med hjemmel i fondslovens § 9, stk. 2 (der efter forslaget bliver stk. 3), agter Justitsministeriet at fastsætte regler om, at forvaltningsafdelinger og andre, som er depotsted, kan frigive aktiver på grundlag af bestyrelsens oplysninger om nettokursgevinstens størrelse.

Fondsloven indeholder en række bestemmelser, der på anden måde sikrer en forsvarlig kontrol med forvaltningen af fondenes formuer.

Ved lov nr. 350 af 6. juni 1991 blev samtlige fonde således pålagt at udpege en revisor, der bl.a. har

pligt til ved sin regnskabs gennemgang at påse, at fonden har overholdt fondslovgivningen, vedtægten m.v., og at give fondsmyndigheden meddelelse, hvis der er problemer i en fond, jf. navnlig fondslovens §§ 23 og 25. Fondsmyndigheden kan desuden foretage stikprøvekontrol af fondenes årsregnskaber.

Fondsloven indeholder endvidere i §§ 40–42 regler om bestyrelsesmedlemmers, direktørers og revisorers erstatningspligt for skade, som de under udførelsen af deres hverv forsættligt eller uagtsomt tilføjer fonden.

Endelig har fondsmyndigheden under visse omstændigheder mulighed for at afsætte bestyrelsesmedlemmer, bl.a. hvis de gør sig skyldige i handlinger, som gør de pågældende uværdige til fortsat at sidde i bestyrelsen, jf. fondslovens §§ 13-14.

For yderligere at understrege bestyrelsens ansvar for rigtigheden af de oplysninger, man giver depotstedet, foreslås der imidlertid indføjet en ny bestemmelse i fondslovens § 43, stk. 2, hvorefter uddeling i strid med fondslovens § 9, stk. 1-2, straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Under visse kvalificerende omstændigheder vil uretmæssig uddeling af en fonds bundne kapital formentlig kunne være strafbar efter bestemmelser i straffelovens kapitel 28 om berigelsesforbrydelser.

6. Administrative og økonomiske konsekvenser.

Lovforslaget fremsættes på baggrund af den ovenfor under pkt. 2 nævnte ændring af kursgevinstlovens § 2, og forslaget skønnes i sammenhæng hermed ikke at ville få økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning for det offentlige.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Det foreslås, at fondsbestyrelsen uden fondsmyndighedens samtykke kan uddele beløb svarende til årets nettokursgevinster (gevinster minus tab) af de bundne aktiver, hvis kursgevinsterne og -tabene efter kursgevinstloven skal medregnes ved opgørelsen af fondens skattepligtige indkomst. Kursgevinster på andet end fordringer og gæld – f.eks. aktier – er således ikke omfattet af den foreslåede bestemmelse, og tab på sådanne andre aktiver indgår ikke i nettoopgørelsen.

Det overlades efter bestemmelsen til bestyrelsen at beslutte, om den vil uddele kursgevinsterne. Beslutter bestyrelsen ikke at uddele, vil aktiverne fortsat være en del af den bundne kapital, og der opstår så-